

[Bertel Dahlgaard.]

det ikke gennem lange tider havde været så svært at bedømme landets virkelige situation og fremtidsudsigterne. Det eneste, man kan sige med vished, skriver bladet, er, at de kommende måneder både herhjemme og internationalt bliver afgørende for, om verden er på vej mod mere normale tider, eller om det, der foregår, er indgangen til en omfattende inflation.

Noget lignende, som her blev sagt om Sverige, kan siges om Danmarks situation, og her gælder det samme, som bladet giver udtryk for med hensyn til Sverige. Vore specielle hjemlige forhold må ses i tilknytning til den internationale udvikling, som vi kun har ringe indflydelse på. De usikkerhedsmomenter, der foreligger, gør det sandsynligt, at det er klogt i vore videre dispositioner at afvente en kortere tids udvikling, fordi en række for vor økonomi afgørende forhold vil afklare sig netop i de nærmest kommende måneder. I den henseende skal jeg nævne, at vor landbrugseksport synes at blive betydeligt større end ventet. I disse måneder vil måske afklares bevægelsesretningen i de råvarepriser, hvoraf vi er så afhængige, i disse måneder vil vi få et sikkert skøn over, hvad den danske høst vil bringe, i disse måneder vil forhandlingerne i Paris om den internationale betalingsordning finde sted og mulighederne for at nå frem til en sådan ordning blive klarlagt, samtidig med at det afklares, om det lykkes at modvirke tendenserne i andre lande til at opretholde dobbeltpriser og indføre øget toldbeskyttelse. I disse måneder vil der skabes større overblik over handelsforhandlingerne om vore eksportpriser, og i løbet af disse måneder vil regeringen vel også kunne give oplysning om, hvilke øgede økonomiske byrder de militære forpligtelser vil medføre, som regeringen og et flertal på dette område her i tinget har påtaget sig. Man må jo ikke glemme, at øgede byrder udover de 350 mill. kr. årlig, som militærudgifterne udgør i dag, betyder, at levefoden må tvinges tilsvarende ned.

Men altså, det kan ikke nytte, at nogen i dag her vil søge at optræde som sandsiger overfor den kommende udvikling. Det evner ingen. Der er så mange usikkerhedsmomenter i den nærmeste tids udvikling, som kan føre enten i en gunstig eller en ugunstig retning. Vi må med agtpågivenhed iagttage, hvor det bærer hen, og samtidig overveje de eventualiteter, vi kan komme til at stå overfor. Disse eventualiteter kan også medføre, at regeringen må indkalde rigsdagen inden oktober. Det er jo

med henblik på en sådan mulighed, at rigsdagen ikke hjemsendes. Men under alle omstændigheder er det i landets interesse, og det siger jeg til det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft, at man følger nationalbankdirektør Koeds henstilling forleden om ikke gennem skræmmekampagner af den ene eller den anden art at yde bidrag til en spekulationsmæssig udvikling, der blot øger de vanskeligheder, der findes.

Jeg vil til disse økonomiske betragtninger føje endnu en henstilling til regeringen — det er en gentagelse af, hvad jeg tidligere har sagt her. Danmark bør, i det omfang det er muligt på rimelige vilkår, udvikle sin samhandel med Østeuropa. Den kolde krig mellem øst og vest bør ikke øve indflydelse på bestræbelserne for at fremme samhandelen mellem landene på hver side af jerntæppet. Intet er mere fredsstiftende end samhandel, fredelig vareudveksling, og Danmark har samtidig naturlige forudsætninger for en stigende samhandel med disse lande og interesse deri.

Med hensyn til den finansielle udvikling har den jo endnu i dette år været den højtede finansminister gunstig. Nogle af de indirekte afgifter er gået ned, men andre er gået endnu mere op, så det endnu en gang er blevet muligt for finansministeren at afskrive på gamle gældsforpligtelser. Finansministeren kommer i det kommende år ud for det valg, om han vil spare, eller om han vil komme med store nye skatter. Jeg vil opfordre ham til at vandre ad sparevejen. Vi skal jo nu i et spareudvalg se på mulighederne, men jeg siger det forud, at det får kun ringe interesse, hvis ikke finansministeren selv vil være aktiv. Et udvalg kan ikke mestre denne sag, hvis finansministeren kun passivt ser til. Jeg håber oprigtigt, at der bag finansministeriets embedsmænd i udvalget står en vilje, som er inspireret af ministeren.

I anledning af de udtalelser, som er fremsat af andre ordførere om det sydslesvigske spørgsmål, vil jeg gerne sige, at retningslinierne for Danmarks handlen jo her er fastlagt i partiernes fælleserklæring af sommeren 1949, og jeg føler mig overbevist om, at alle partier vil yde deres bidrag til at opnå de gunstigst mulige resultater for danske sydslesvigere indenfor de rammer, der her er afstukket. Jeg har heller ingen grund til at tvivle om, at regeringen og udenrigsministeren vil gøre sig enhver anstrengelse i denne sag, og jeg forventer udenrigsministerens udtalelse herom under denne debat. Jeg tror, det er lykkeligt for det sydslesvigske spørgsmål, at der gennem